

2013-11-20

Dnr 2013/314

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

SOU 2013:65 Betänkandet Förstärkta kapitaltäckningsregler (Fi2013/3294)

Riksgäldskontoret (fortsättningsvis benämnd Riksgälden) välkomnar de nya kapitalregleringarna Capital Requirements Directive IV (CRD4) och Capital Requirements Regulation (CRR), vars syfte är att göra banker och kreditinstitut mer motståndskraftiga mot chocker i det finansiella systemet. Kraven på mer kapital och kapital av bättre kvalitet skapar ett mer stabilt finansiellt system och minskar sannolikheten att staten måste ingripa för att värna den finansiella stabiliteten. Därtill välkomnar Riksgälden att tydligare strukturer kring makrotillsynen i Sverige formaliseras.

I det följande redovisar Riksgälden sina synpunkter på utvalda delar av utredarens förslag.

Förändringar i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut och lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Riksgälden är stödmyndighet enligt lagen om statligt stöd till kreditinstitut (stödlagen). Därutöver är Riksgälden den myndighet som ansvarar för den svenska insättningsgarantin enligt lagen om insättningsgaranti.

Utredaren föreslår att lagen (2006:1372) om kapitaltäckning och stora exponeringar (kapitaltäckningslagen) upphävs i och med ikraftträdandet av CRR. Med detta följer följdförändringar i flera andra lagar där hänvisningar till kapitaltäckningslagen kommer att ersättas med hänvisningar till CRR. Till dessa hör stödlagen och insättningsgarantilagen.

I stödlagen hänvisas till kapitaltäckningslagen i två paragrafer. Dels görs en hänvisning i 4 kap. 1 § där villkor för statligt ingripande i institut listas, dels görs en hänvisning i 7 kap. 3 § stödlagen där det regleras vilka efterställda skulder som får dras av från avgiftsunderlaget för stabilitetsavgiften. När det gäller den första paragrafen ser Riksgälden inte att hänvisningen till CRR utgör någon betydande skillnad mot idag.

När det gäller den andra paragrafen innebär de nya CRR-reglerna att högre krav ställs på vilka skulder som får räknas in i kapitalbasen och därmed dras av från avgiftsbasen för stabilitetsavgiften. Det innebär att färre typer av skulder får dras av från avgiftsbasen. Detta är emellertid enligt Riksgäldens uppfattning en rimlig effekt. Principen bakom beräkningen av stabilitetsavgiften är att endast skuldförbindelser som är att likställa med riskkapital ska få dras av. Skuldförbindelser som ligger utanför kapitalbasen bör inte få dras av från avgiftsunderlaget.

Till sist hänvisas till kapitaltäckningslagen i insättningsgarantilagens 13 § där insättningsgarantiavgiftens utformning beskrivs. Inte heller i detta avsnitt ser Riksgälden att den nya lydelsen med hänvisning till CRR får nämnvärd betydelse i sak.

Finansinspektionen bör ensam ha ansvar för makrotillsynsverktygen

Den kontracykliska kapitalbufferten är ett av flera makrotillsynsinstrument som införs i kapitaltäckningsdirektivet. Syftet med detta instrument är att motverka cykliska systemrisker som härrör från en kraftig kreditillväxt.

Utredaren föreslår att Riksbanken ska ges ansvar för att på nationell nivå fastställa den kontracykliska kapitalbufferten. Fastställandet ska enligt förslaget göras efter samråd med Finansinspektionen. Finansinspektionen ska vara ansvarig för att övervaka att den kontracykliska bufferten tillämpas i enskilda institut som en del av sin tillsyn.

Regeringen meddelade i augusti att en sjupartiöverenskommelse nåtts om att Finansinspektionen ska få det huvudsakliga ansvaret för de finansiella stabilitetsverktygen. Vid samma tidpunkt kommunicerade regeringen att den avser inrätta ett formaliserat finansiellt stabilitetsråd. Detta råd ska bygga på det samarbete rörande finansiell stabilitet och krishantering som idag redan finns mellan Finansdepartementet, Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgälden. Enligt regeringens förslag ska en av rådets huvudsakliga uppgifter vara att diskutera finansiella stabilitetsåtgärder och utformningen av finansiella stabilitetsinstrument. Finansinspektionen får ansvaret att tillämpa instrumenten.

Regeringens förslag ligger i linje med Riksgäldens remissvar på Finanskriskommitténs delbetänkande.¹ Riksgälden avstyrker därför förslaget om att Riksbanken ska ges ansvar för fastställandet av den kontracykliska kapitalbufferten. Detta ansvar bör i stället tillfalla Finansinspektionen efter samråd inom stabilitetsrådet.

I detta ärende har riksgäldsdirektören Hans Lindblad beslutat efter föredragning av finansanalytiker Hannah Pierrou. I den slutliga beredningen har även avdelningschefen Daniel Barr deltagit.

Hans Lindblad, beslutande

Hannah Pierrou, föredragande

¹ SOU 2013:6 Att förebygga och hantera finansiella kriser – delbetänkande från Finanskriskommittén